

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1570

Vragen van de leden **Van den Hul** en **Ploumen** (beiden PvdA) aan de Ministers voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Buitenlandse Zaken over *het vervolgen, martelen en vermoorden van LHBTI's in Tsjetsjenië*. (ingezonden 22 januari 2019).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 15 februari 2019).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de berichtgeving over het vervolgen, martelen en vermoorden van LHBTI's in Tsjetsjenië en de oproep van het COC om dit te veroordelen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bereid deze mensenrechtenschendingen namens Nederland, dan wel in internationaal verband binnen de Europese Unie, Verenigde Naties en/of Equal Rights Coalition te veroordelen? Zo ja, bent u bereid dit op korte termijn te doen?

Antwoord 2

Ik deel uw zorgen over de mensenrechtenschendingen. Mede namens Nederland heeft de EU² daarom aandacht gevraagd voor de recente golf van mensenrechtenschendingen in Tsjetsjenië en Rusland opgeroepen om een snel, volledig en transparant onderzoek uit te voeren naar de toedracht en de vermeende daders. Samen met de *Equal Rights Coalition*³ heeft Nederland zijn diepe bezorgdheid uitgesproken, en Rusland opgeroepen ervoor te zorgen dat de rechten van LHBTI's worden beschermd en dat daders van deze mensenrechtenschendingen worden vervolgd. Daarnaast heeft Nederland de situatie meerdere malen in Europees- en in OVSE-verband aangekaart. Via

¹ <https://www.coc.nl/internationaal/opnieuw-vervolging-in-tsjetsjenie>

² https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/56744/statement-spokesperson-persecution-torture-and-killing-lgbti-persons-chechnya_en

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/diplomatieke-verklaringen/2017/04/26/equal-rights-coalition-vraagt-rusland-onderzoek-te-doen-naar-vervolging-lhbtie%E2%80%99s-in-tsjetsjenie>

Twitter heb ik dit gedeeld en mij hierover uitgesproken. Ook in de Raad van Europa staat het onderwerp op de agenda.

Tijdens de informele Raad van Buitenlandse Zaken van 31 januari heb ik ook speciaal aandacht gevraagd voor de huidige zeer zorgelijke ontwikkelingen ten aanzien van mensenrechtenschendingen van met name de LHBTI-gemeenschap in Tsjetsjenië.

Vanwege eerdere berichten over grove mensenrechtenschendingen in Tsjetsjenië heeft Nederland in 2018, samen met 15 andere landen, ervoor gezorgd dat een onafhankelijke rapporteur van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), professor Benedek, de mensenrechtensituatie in Tsjetsjenië heeft onderzocht. Daarbij heeft hij ook gekeken naar geweld tegen LHBTI's. Tijdens mijn bezoek aan Moskou op 13 april 2018, heb ik de straffeloosheid in Tsjetsjenië aangekaart bij de Russische Minister van Buitenlandse Zaken Sergej Lavrov.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de huidige opstelling van Rusland? Welke rol dicht u Rusland toe en bent u bereid hen daar, al dan niet in internationaal verband, op aan te spreken?

Antwoord 3

Zoals blijkt uit het antwoord op vraag 1 spreekt Nederland Rusland op geweld tegen LHBTI's, zowel in bilateraal als multilateraal verband aan. Het OVSE-rapport dat naar aanleiding van het onderzoek van de OVSE-rapporteur is geschreven, bevat een aantal aanbevelingen voor Russische en Tsjetsjeense autoriteiten. Samen met gelijkgestemde landen heeft Nederland Rusland opgeroepen de aanbevelingen te implementeren.

Vraag 4

Waartoe heeft de eerdere veroordeling van Tsjetsjenië in 2017 door de Europese Unie en Equal Rights Coalition geleid?

Antwoord 4

De internationale verontwaardiging, mede onder druk van de Europese Unie en de *Equal Rights Coalition*, lijkt in 2017 te hebben bijgedragen aan het besluit van de Russische autoriteiten om geweld tegen LHBTI's te onderzoeken en tot een tijdelijke vermindering in het geweld tegen LHBTI's in Tsjetsjenië. Sinds de Russische autoriteiten dit onderzoek over hebben gedragen aan de Tsjetsjeense autoriteiten lijkt het onderzoek stil te liggen.

Vraag 5

Welke andere mogelijkheden ziet u om de onderdrukking en het geweld tegen LHBTI's in Tsjetsjenië te stoppen?

Antwoord 5

Gezien de ernst van de situatie, wil ik dit ook in VN-verband agenderen. Momenteel bespreek ik daarom, samen met gelijkgezinde landen, de mogelijkheden om dit onderwerp aan te kaarten in de komende sessie van de VN-Mensenrechtenraad.

Vraag 6

Bent u bereid publiekelijk te delen welke diplomatieke stappen u zet richting Tsjetsjenië en Rusland?

Antwoord 6

Voor zover er sprake is van publieke stappen, zoals verklaringen, kan uw Kamer daar kennis van nemen en ben ik bereid uw Kamer daarover te informeren. Ten behoeve van effectieve beïnvloeding zullen Nederland en gelijkgezinden ook gebruik moeten maken van stille diplomatie, waarbij het cruciaal is dat stappen worden gezet buiten het publieke domein.